

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare d. Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 6 or. N-rii de Duminică 2 fr. pe an. Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminică 8 franco. Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori. Abonamentul pentru Brașov: Administrația, Piața Mare. Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 or., pe șase luni 10 or., pe trei luni 5 or. Cu dăruș în casă: Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 6 or. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA, Administrația și Tipografia Brașov, piața mare nr. 30. Versoz nefrancate nu se primos. — Manuscripte nu se retrimit. INSERATE Se primos la Administrația în Brașov și la următoarele: BUREAU de ANUNȚURI: în Viena: la N. Dukas Nachf., Max. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Opelek Nachf., Anton Opelek. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII. Erzsbet-körut). PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă gamonă pe o colônă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifi și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

Nr. 45. Brașov, Luni-Marti 26 Februarie (11 Martie). 1902.

Cestiunea limbii în Austria.

De mai multă vreme mecanismul parlamentar funcționează în Austria erăși regulat și liniștit, deși cam greoi. Acum camera vieneză se află în plină dezbateră a bugetului și decă nu am sci ce s'a petrecut înainte și ce a rămas neresolvat pentru viitor, am fi seduși a crede, că o stare mai normală ca cea prezentă abia s'ar puté cugeta în partea de dincolo a monarhiei.

Nu de géba și-a dat silință ministru-președinte Koerber a arăta partidelor pericolele, ce s'ar puté nasechi chiar pentru sistemul constituțional, decă ele ar continua să nu țină de loc sémă de așa numitele necesități ale statului și s'ar mărgini numai a mări încordarea produsă de divergențele și certele naționale.

Amenințările lui Koerber cu absolutismul au avut prin urmare orecare efect, ceea-ce a venit în ajutorul guvernului. De patru ani pentru prima oră acesta are un sigur prospect de a stabili un buget prin votul parlamentului, și nu pe calea §-lui 14. Despre nouă planuri de obstrucțiune nici că se mai face vre-o amintire.

Până aici lucrurile merg neted, der semnul întrebării, ce vrea să descopere tainele viitorului, își aruncă reflexul său tot mai tare asupra situațiunei.

Pacea națională între popórele Austriei încă nu este stabilită și semnul întrebării, despre care vorbirăm tocmai acum, indică înainte de tóte, că grava cestiune a dreptului de limbă, care forméază principalul motiv în conflictele naționale e departe încă de-a fi rezolvată.

Ce-i drept, Koerber a întreprins tot ce numai a putut, ca să pregătéască pe-o scară cât mai întinsă înțelegerea între Cehii și Germanii Boemiei.

El a cerut între altele, dela Germani ca și dela Cehi, să-și formuleze propunerile lor în cestiunea limbii, spre a da guvernului posibilitatea de-a cunoșce până în amănunte postulatele unora și altora și de a sci în ce diferă.

Pre când se continuă încă lucrările aceste pregătitoare, diarul „Politik“ din Praga vine de-odată și publică un proiect pentru legea de limbă, despre care țice, că s'a stabilit de cătră comitetul executiv al partidului Cehilor tineri, care conduce trebile naționale cohive. În acest proiect de lege se stabilește principiul, ca locuitorul ceh și german al Boemiei și Moraviei să puté pretinde ca în tótă țera să-și afle dreptul său în mod neștirbit, folosindu-se de limba sa proprie națională.

Deja acest principiu în sine e de natură a deștepta cele mai mari îngrijiri între Germani, cari, se scie, nu voiesc să facă nici decum cestiunea, ca și pe teritoriul locuit aproape exclusiv de Germani, limba cehică să fie pusă alături cu limba germană la oficiile publice și ast-fel să fiă siliți funcționarii germani și în aceste ținuturi a cunoșce perfect pe lângă limba germană și limba cehică.

Firește, că publicarea amintitului proiect de lege cehic a trebuit să producă în astfel de împrejurări mare senzațiune între Germani. „Narodni Listy“ din Praga declară, că proiectul publicat de „Politik“, — pe care o muștră pentru acesta indiscrețiune, — nu este elaboratul definitiv al comitetului partidului cehilor tineri.

Orî în ce cas publicarea acesta a făcut ca toți să-și reamintéască, că lucrul principal, adecă înțelegerea între Cehi și Germani, încă nu este nici pe departe sêvêșit.

Rêutate. Șovinisti își varsă diilnic veninul din gușă. „Bud. Hirlap“ dela 9 Martie ia notă de un articol publicat în fôia bisericescă-politică din Blașiú din incidentul condamnării părintelui G. Ardeleanu în Sătmar, articol în care se țicea, că consistorul din Oradea nu pôte privi indiferent în fața osindei, căci „e vorba să se scie odată, că toți acei preoți slabi de înger, cari în bisericile lor séu cu prilejul altor servicii religioșe au permis să se pótă cânta unguresce, s'au făcut vinovați, uitând că în biserica noastră numai limba românescă pôte fi folosită; trebuie să li-se atragă atențiunea acelor preoți, că în vreme ce țin să facă plăcerea unor credincioși, indiferenți de limba lor maternă, deschid ușă largă miseriilor de acest fel“.

„Budapesti Hirlap“ restălmăcind înțelesul acestui avertisment just la adresa celor slabi de înger, țice că „drept răspuns la pedepsirea lui Ardeleanu, limba maghiară va fi isgonită din biserică“. Apoi adaugé: „Și guvernul nuțiunei maghiare stă incapabil în fața acestui atentat, ce se va sêvêși în contra limbii lui, fiind-că pe atentatori îi apără legea“, ér drept concludiune se provócă la cuvintele unui deputat, care a țis în dietă „că în țera acesta o singură naționalitate e asuprită — Maghiarul“.

Pe lângă rêutatea ce-i caracteriséază, șovinisti dela fôia apponyistă-szellistă mai sunt și de rea credință și stăpâniți de patima intoleranței. Nu se pôte vorbi de „prigionirea limbii maghiare“ în biserica română, dat fiind faptul, că în biserica română unită limba oficială și în us la tóte serviciile religioșe este exclusiv numai limba română, altă limbă n'are drept și îndreptățire la altarul românesc. Numai ura de rassă și șovinismul încornurat pôte, dér, să vadă un „atentat“ în avertiserea, ca preoții cari slugesc la altarul acestei biserici să nu se facă vinovați prin aceea că-și uită, că în biserica noastră numai limba românescă pôte fi folosită. Atentatori sunt aceia, cari umblă cu fel de fel

de arme și mijlôce să întroducă în casa Domnului o limbă sêrêină, pentru-că așa li-ar plăcé partizanilor „limbei liturgice maghiare“.

O Academie de drept italiană în Trento. Pentru împăciuirea Italianilor și spre a-i îndupleca la abandonarea obstrucțiunei în dieta din Tirol, guvernul se pörtă cu gândul, de a-le propune crearea unei Academii de drept italiene în Trento, capitala Tirolului de sud italian. Pertractările între guvern și Italiani încă nu sunt începuté, déră domnesce intenția; cu acesta ocașie se va delibera și asupra altor dorințe italiene privitoare la Trentino, sperându-se, că Italianii vor abandona disidența lor hotărîtă și înainte de a se rezolvă cestiunea autonomiei.

Cestiunea autonomiei.

Sub acest titlu fôia bisericescă-politică „Unirea“ din Blașiú, vorbind de congresul catolic unguresc și arătând, că acesta a terminat discutiunea asupra faimosului elaborat al comisiunei de 27 și că e vorba de mergerea unei deputațiunii congresuale la Majestatea Sa, ca să presente proiectul de statut spre sancționare, se pronunță cu privire la acesta în modul următor:

Așa déră suntem erăși în préjma decisiunei preînalte, dela care va atérna, ore avé-vor și catolicii din Ungaria o autonomie proprie ori ba.

Noi, părerea noastră în cauză am spus-o de repetit ori. Nimic din cele întâmpléte în decursul congresului nu ne îndreptătesce și nu ne silește a ne abate de la părerea, ce ni-am format-o, anume că din autonomia catolică nici de data acesta nu se va alege nimica.

E anume sciut, că contele Apponyi Albert a fost încredințat de guvern să presinte modificările acelea, ce guvernul ar fi dorit să se priméască în statutul autonom și pe lângă cari modificări guvernul ar fi fost aplecat a recomanda Majestății Sale spre aprobare statutul auto-

FOULETONUL „GAZ. TRANS.“

Rișnov — Zêrnesci.

(O alegere de preot și o nuntă.)

Adecă de ce nu m'ași puté eu duce câte într-o Duminică, când am timp liber, cu tramvaiul séu cu trenul să fac câte o excursiune prin împrejurimile Brașovului?

Și decă mă duc, de ce să nu descriu ceea-ce am vêdut și auzit pe unde am fost? Căci sunt multe lucruri frumoșe și multe esemple bune, prin înfloritórele comune din acest ținut cari, povestite, pot pe de-oparte să delecteze pe cetitori și pot pe de altă parte să-i îndemne la urmarea esemplului.

Cu tramvaiul până la Săcele ori cu trenul vicinal până la pôlele „Petrii Craiului“, ce excursiune încântătoare!

Decă n'ai merge pentru alta, decât pentru plăcerea mersului și venitulul și pentru experiențele, ce le poți face în tren și tramvaiu, conversând câte cu cine-va totuși neînsemnata cheltuială de câți-va bani, este din belșug rêsplătită.

Apoi la mine e sciut, că nu mă pot mișca nici la o distanță de 20 chilometri,

fără să nu mi-se întâmple vr'o aventură vrednică de povestit.

Așa de pildă mai în tómnă n'am mers mai departe, decât până la Tohan și uite, ce mi-s'a întâmplat:

În compartiment, între alți pasageri ședea o tînêră fată cu ochi de vioarele și cu pelița pe obraz ca spuma laptelui. Și fata avea o purtare din cale afară decentă, nu era chip să țe-se întîlnéască ochii cu ai ei. Li ținea fixați în pământ, ori se uita la feréstră.

Curios lucru însé, că fetele, chiar și când se uită în altă parte și se fac, că nu te vêd, totuși cu còda ochiului țin socotéla de privirile admirátore.

Linia e atât de scurtă, o haltă și trei stații până la Tohan. Dér decă ea nu se duce, decât până la Christian? Cum rămân atunci eu? Momentul era urgent și ni-și un ajutor de nicăiri. Să-și scape batista, ori să-i cadă umbrela, ca să i-o ridice și să vêd ce dispoziții are fata, Dómne feresce.

Sé o abordez așa tam-nesam, de unde scii, că nu-ți va rêsponde cu o vorbă aspră?

În cele din urmă, vêdând, că nu se ofere nici un prilej pentru a începe o

conversație fie cât de neînsemnată, imi iau inima în dinți și o întreb pe nemțesce:

- Până unde d-șoră?
- Rișnov.
- Vê întorčeți ați?
- Nu, mâne diminéță.
- Mě rog, Tohanul e departe? (Deși sciam fôrte bine unde e).
- Nu sciu, n'am mai fost pe linia asta.
- D-vóstré va să țică nu sunteți Brașoveancă.
- Nu, sunt dela Făgăraș.
- Dela Făgăraș?
- Da.
- Eu am acolo un vêr, pôte îl cunoșceți.
- Cum îl chiamă?
- Așa și așa.
- D'apoi, că acela-i tata.
- Tablou!....

Erî m'am dus erăși pe linia Brașov-Zêrnesci, de astă-dată însé nu numai de dragul excursiunei, ci fiind-că eram poftit la o alegere de preot în Rișnov.

La Rișnov cine să nu mérégă cu plăcere, să vadă acéstă comună înfloritóre,

unde elementul românesc este atât de expansiv, atât de bine situat?

Și apoi sinod parochial! Alegere de preot! Lucruri noué pentru mine și atrăgătóre în același timp.

Când am sosit, liturghia era pe la „Cheruvic“. O biserică luminosă și spațiosă, în care după socotéla mea încap peste 1500 de persoane. Și era aproape plină.

După liturghie protopopul tractului, d-l Traian Mețianu, care celebrase, asistat de primul paroch al bisericei părintele Hamsea, ține o cuvîntare prin care deschide sinodul parochial și declară, că se înaintaseră trei petiții, însé do dintre concurenți s'au retras, rămânând ast-fel un singur candidat, d-l Constantin Proca, absolvent de teologie și de drept. Mulțimea poporului isbucnesce în strigăte de „Sé trăiesc!“.

Alegerea s'a făcut cu unanimitate.

Cu tótă unanimitatea însé trebuiau făcute formele prescise și pentru înregistrarea voturilor s'au ales d-nii Gh. Ilie și I. Dobrescu ca bărbați de încredere, ér Bart. Tipeiú ca secretar.

După actul alegerii ne-am îndreptat cu toții spre ospitaliera casă a d-lui Gh.

mic. Contele Apponyi, vedând dispoziția spiritelor, nici nu s'a încercat a prezenta modificările sale. În schimb episcopii au prezentat nise propunerii și modificări — primate toate de congres — cari deși nu asigură drepturile convenite bisericii catolice după constituția ei cea dumnezească, d'er stau cu mult mai departe de proiectul comisiunii de 27, proiect în cât-va agreat de guvern, decât cum ar fi putut dori guvernul.

Pe lângă toate acestea statutul primit nici pe de parte nu asigură bisericii catolice drepturile acele, de cari se bucură confesiunile acatolice din țară și lipsesc biserica catolică tocmai de acele mijloce, fără de cari viața nu se poate nici închipui: înțelegem conducerea instrucțiunii și administrarea averilor catolice.

Din toate acestea se explică faptul, că statutul autonom votat de congresul regnicolar nu place guvernului, nu poate plăce simțului de dreptate a Majestății Sale, nu place nici catolicilor și nu va plăce de sigur nici Scaunului Apostolic, care nu va pute permite nici odată, ca să se furișeze în biserică un organism străin, ba chiar contrar cu constituția dumnezească a bisericii, de care se ține mai vârtos priveghierea peste creșterea și instrucțiunea tinerimei.

Credința noastră așa d'eră este, că din autonomia catolică nici de data acesta nu se va alege nimica.

D'er cu toate aceste, ore este ertat, ca să fim pe pace și să nu deschidem ochii?

Titulul statutului autonom spune, că acel statut ar fi făcut pentru catolicii de ambele rituri. Un paragraf face amintire și de mitropolia noastră, căreia i-se lasă drepturile ei. D'er ore nu e ascuns șerpele în iarbă? Ore nu se intenționează atacarea și contopirea noastră pe calea unei surprinderi?

Vrem a presupune tot numai bine. A susținea nu ne place. Cu toate aceste credem, că e bine să fim trezi și la pândă.

Cei puși în fruntea bisericii au chip și modru de a-se pute informa, decât este ori nu este motiv de temere. Vadă d'er și grijescă.

Scim, că corul venerabililor noștri arhieriei și-a făcut datorința. La timpul său a informat despre drepturile și datorințele noastre factorii competenți. Cu toate acestea n'am cetit nicăiri, ca în congres să fi fost vorbă despre memorandumul episcopilor noștri așternut la primarele din Strigon, care memorandum scim, că a fost străpus comisiunii de 27 a congresului, ca să-și facă propunerile convenite.

Este deci motiv de temere. „Superflua cautela non nocet,“ și altă vorbă dice: „Vigilantibus favent iura.“

Îi rugăm deci pe arhieriei noștri venerați, să cerce și să caute a afla adevărul.

Și decât primejdie s'ar ivi pentru Si-onul nostru sfânt, fie incredințat, că la spatele lor vor sta în șiruri închegate clerul și poporul provinciei bisericii întregi.

Părerea acesta a „Unirei“ e de însemnătate, fiind-că, precum reiese destul de lămurit și din apelul ei:

sé veghiem!, stăm față éráși cu o miserabilă manevră a adversarilor nemulului și bisericeii noastre, manevră, prin care ei se încercă a sévirși contra Românilor și pe terenul eclesiastic un atentat după cunoscuta rețetă: *de nobis sine nobis*.

Răsmiriță în dieta din Peșta.

Ședința de Vineri a dietei din Peșta a fost o nouă ediție a ședințelor turbulente de pe timpul când se pregătia cădereea lui Banffy.

Tocmai în acea di comisiunea verificătoare a dietei a nimicit mandatul din *Diosad* al kossuthistului *Gabányi* N. Președintele comisiunii a fost liberalul *Aurel Münnich*. Mandatul fu invalidat, cu toate-că unul din membrii partidului dela putere, *Issekutz* Victor, trimis la fața locului să examineze motivele aduse în contra alegerei din *Diosad*, a propus verificarea mandatului.

Când s'a aflat în cameră despre hotărârea comisiunii, kossuthiștii aranjară un tãmbãlãu colosal. Deputații kossuthiști săriră ca la comandă din locurile ce ocupau și cu strigăte puternice de: „nu vom tolera astfel de ilegalități“ siliră pe ministrul-președinte *Szell* să-și întrerupă vorbirea.

Când intră în sală *Barabas*, *Bela*, care încă făcă parte din comisiune, și dise, că voturile au fost egale și numai votul lui *Münnich* a făcut să se invalideze mandatul, un sgomot infernal s'a produs. Deputații se îngrămădiră în mijlocul salei, guvernamental și opozițional își strigară vorbe de hulă și ocară, pumni amenințatori se ridicară în aer și stânga estremă sbiera din adencul plămânilor: „Nu desbatem, nu desbatem, până când nu ni-se dă satisfacție!“

Ministru-președinte *Szell* încercă să vorbească, d'er sgomotul infernal îi înecă vocea.

— Nimeni nu va vorbi aici! întoneza corul kossuthist. — Legea nu poate fi palmuită.

Münnich *Aurel* intră în sală. Atât a trebuit, pentru-ca sgomotul să fie la culme.

— Afară cu el! Afară cu el! strigă stânga estremă. — Husar banffan! Dute în loje!

Apărū în sală și contele *Apponyi* și se încercă să calmeze spiritele, d'er nu i-a succes. *Szell* eși să se înțelégă cu *Kossuth* pentru împăcarea lucrurilor. Nici ei însă n'au ajuns la vr'un rezultat. Șfirsitul fu, că ședința s'a suspendat înainte de vreme.

*

Ei se cêrtă, ei se împacă. *Kubinyi* *Geza*, care încă a votat pentru invalidarea

mandatului, a declarat, că deore-ce n'a făcut jurământul prescriș în regulamentul camerei, n'a avut dreptul de a face parte din comisiune. Asta a declarat-o *Kubinyi* și în ședința de Sâmbătă a camerei și astfel lucrurile s'au împăcat. A rămas să se mai discute cestiunea, că ce să se întemple cu mandatul lui *Gabányi*? Credința generală e, că însăși comisia își va retrage hotărârea de invalidare a mandatului.

Din străinătate.

Serbia și agitațiunea antitidinas-tică. Din *Viena* se telegrafază, că ambasadorul sêrbesc a ridicat — din însărcinarea guvernului său — plângeri la ministrul austro-ungar de esterne pentru agitațiunea, ce se face pe teritorul monarhiei austro-ungare în contra dinastiei sêrbesci.

Afacerea Miss Stone amenință să ia o nouă întorsătură. Se anunță, că guvernul Statelor-Unite a cerut Pôrtei să restituie suma plătită bandiților pentru liberarea misionarei. Guvernul otoman a răspuns, că nu va plăti nimic.

Războiul buro-engles. O telegramă din *Bruzella* spune, că *Kruger* a primit raportul lui *Louis Botha* dela începutul lui *Ianuarie*, în care se spune, că guvernul provisor, precum și trupele și generalii burii sunt firm decisi a continua războiul. Situația armatei englese e din di în di tot mai rea și *Anglia* mai curând său mai târziu va fi nevoită să sisteze lupta. *Botha* descrie în termeni mișcători pustiirile ce le cauzază războiul.

„*Matin*“ din *Paris* spune, că lordul *Roseberry* a convorbit mult cu *Chamberlain* și *Salisbury* în cestiunea păcii. Regina *Olandei* *Wilhelmina* și regina *Angliei* *Alexandra* corespondéză viu de un timp încôce în interesul păcii. Din *Pretoria* se telegrafază, că cercurile de acolo și din *Johannesburg* cred într'o apropiată încheiere a păcii.

Serbia și Muntenegru. Cu ocașiunea remiterii scrisorilor de acreditare, de către ministrul Serbiei, colonel *Vasic*, principele *Nicolae* a rostit o cuvântare, spunând, că „afecțiunea noastră și a celor două dinastii, sêrbesci și muntenegrene, este cea mai bună garanție a legăturilor durabile și puternice dintre cele două popore și care își are sorgintea în comunitatea de origină. Acestă afecțiune lęgă două națiuni surori: *Serbia* și *Muntenegru*, și toate sforțările noastre vor avé de țintă comună: fericirea și progresul iubitului popor sêrbesc“.

*

Proca, unde poporul a făcut ovațiunii noului ales, care le răspunde prin o cuvântare potrivită, mulțumind pentru încredere și promițând, că cu ajutorul lui *Dumneșeu* își va da totă silința a correspunde așteptărilor.

Multă însuflețire a produs și cuvântul, ce l'a adresat poporului d-l *Proca* senior, tatăl noului preot.

D-l *Proca* a relevat împrejurarea, că d-sa a fost aprôpe tuturor celor de față povățuitor și tată spiritual, căci timp de 41 ani d-sa a condus școala din *Rêșnov*, ca învățător și director. Mulțumesc de încrederea, pe care a pus-o poporul în fiul său, în care și-a pus și el nădejdea, că va umbla tot pe cărările începute de densus.

La masa ospitalieră a fericitilor părinți pe cari *Dumneșeu* i-a binecuvântat cu copii buni, unul ales de curând protopop la *Mercurea*, ér al doilea paroch în comuna sa natală, ne-am întrunit apoi mai mulți prietini la un prând.

S'au pronunțat mai multe toaste, în cari s'a relevat între altele împrejurarea îmbucurătoare, că actul alegerii s'a sévirșit cu o armonie fără păreche. D-l *G. Proca* răspundând la cuvintele mele, prin cari îmi esprimasem admirația față cu starea

de progres pe toate terenurile în această comună dice, că acesta se poate atribui faptului, că aici n'au lipsit nici odată bărbații providențiali, între cari în primul loc a fost *Esc*. Sa actualul metropolit, care fiind aici odinioară protopop, a desvoltat o activitate intensivă în toate direcțiunile. Ridică paharul în sănătatea *Escelenței* *Sale*.

După prând s'a prezentat o deputație de femei, cari au oferit nou alesului preot o cunună de brad și iedera și au executat câte-va cântece naționale, apoi s'a prezentat o delegație de bătrâni sub conducerea d-lui învățător pensionar *Nicolae Ilie* și în fine o delegație de junii, cari au executat éráși câte-va cântece. Cea mai mare parte din acești tineri erau recrutați la asentarea, ce a avut loc săptămâna trecută.

Trebuie să amintesc, ca un semn de prosperitate fizică, că din 61 de feciori români chemați la sorți, 40 au fost găsiți de apți pentru serviciul militar, pe când din 16 Sași câți au tras sorți, numai 4 au fost declarați de apți.

Populația românească din *Rêșnov* se sporesce mereu și ađi numărul Românilor covârșesc pe cel al Sașilor.

Toți au rămas mulțumiți de armonia de care au fost animați *Rêșnovenii* de

astă-dată la sévirșirea unui act atât de important, ca alegerea unui preot, ér eu m'am grăbit să zugrăvesc în câte-va linii tabloul ce mi-s'a prezentat eri ochilor și pe care a-și dori să-l imiteze *Românii* și în alte părți.

*

— *Vino* cu noi la *Zêrnesci*, îmi dise părintele protopop. Mâne la 6 dimineața apoi te poți întôrce cu trenul. Fiiul directorului școalei noastre își serbeză ađi cununia și vei avé ocașiune a participa astfel la o nuntă românească în aceste părți.

Am primit cu plăcere invitarea și mergând cu trăsura la *Zêrnesci*, am intrat și eu în societatea nuntașilor, unde am găsit mai mulți cunoscuți, între cari pe un farmacist, pe care îl cunosceam din *Bêrlad*, apoi însuși primarul din *Zêrnesci*, cu care am avut ocașiune a face cunoscință înainte de asta cu opt ani la *Focșani*. Primirea a fost foarte cordială și în curând am intrat în horă. *Zêrnescenii* au o sală cu parchet la hotelul cel mare comunal, care ar pute să-i facă onóre ori-cărui oraș. Decă la acest loc nu fac o dare de sémă despre decursul nunții, cauza este numai lipsa de spațiu.

*

SCIRILE DILEI.

— 25 Februarie. v.

O delegație de ofițeri români la Timișoara. Diarul „*La Roumanie*“ aducând scirea despre venirea *M. Sale* la *Timișoara* cu ocașiunea inaugurării școalei militare, care va avé loc în *Maiu*, adaogă că o delegație de ofițeri români se va duce la *Timișoara* cu scop de-a saluta pe *Maj. Sa*. Ministrul de război ad interim, d-l *Dimitrie Sturdza*, va acompaña această misiune militară.

„*Orda Fratres*“. Uniunea studenților universitarii face cunoscut printr'o scrisore, că studenții români din *Italia* s'au constituit într'o delegație, care va participa la congresul studenților italieni, ce se va ține pe la șfirsitul lui *Martie* în *Roma* și care va pregăti lucrările pentru congresul dela *Budapesta* al federațiunii internaționale. Cu această ocașiune studenții români din *Italia* au hotărît a dărui colegilor lor italieni un drapel pe o parte cu tricolorul român, ér pe alta cu cel italian. În vederea congresului federațiunii studenților internaționale, ce se va ține în *Septembrie* la *Budapesta*, „*Uniunea studenților români*“ deschide concurs pentru cea mai bună lucrare, al cărei subiect este cestiunea națională. Premiul e de 100 lei.

Serată dansantă la palatul din București. *Joi* s'a dat o nouă serată dansantă la palatul din *București*. Au luat parte peste 600 de invitați, printre cari d-nii miniștri — afară de d-l președintele consiliului — membrii corpului diplomatic, înalții funcționari ai statului, un mare număr de senatori și deputați și alte persoane de distincțiune. — D-nii *Friederich Forster*, *Robert Șteinhart* și *Nicolaus Weer*, ofițeri, și cadetul *Palavicini*, toți din armata austro-ungară, din garnisóna *Brașov*, au sosit în *București*. Ofițerii au luat parte la balul dela palat.

„*Cooperativa din Bêrlad*“. Sub acest nume în *Bêrlad* s'a înființat înainte de asta cu trei ani o societate de credit și economii, după modelul societăților noastre din *Transilvania*. Încercări de felul acesta se făcuseră și mai înainte în numitul oraș, însă nici una n'a avut durabilitate. Acționarii, după câți-va ani s'au vedut frustrați de banii lor. Era prin urmare foarte greu a face un nou început, după tristele experiențe ale trecutului. Cu toate aceste greutăți însă, inițiatorii nu s'au descurajat și ađi vedem din raportul consiliului de administrație al acestui institut, că după trei ani de existență încrederea publicului a fost pe deplin câștigată. Este un mare triumf acesta pe terenul economiei naționale în acele părți

Am plecat a doua di la 6 dimineața spre *Brașov*. În tren erau mai mulți *Români* din părțile de pe la *Baia Sprie*, cari lucréză de câți-va ani la lemne pentru fabrica de celuloză din *Zêrnesci*.

Unul din ei, *Isailă Lupșă* din *Firiza*, om cu mare experiență.

— Nu-i așa, că portul *Românilor* de pe aici e mai frumos, decât cel de pe la *D-vóstré* și limba mai curată?

— Apoi d-le, scii d-ta, că țera *Oașului* nu e despărțită de noi, de cât prin o dungă de pădure și „meghiș“ graiul este altfel acolo, decât la noi, d'apoi la o îndepărtare așa mare cum e *Brașovul*, ce cređi d-ta, cum se nu se facă „smintelă“ în limbă.

— Și cum vă împăcați d-vóstré pe aici?

— Destul de bine. *Românii* de aici însă ne dic noué „amuceni“, pentru-că noi dicem „amu“, ér ei dic „acum“.

— Și unde vă duceți?

— „Merem“ acasă și după *Pascl*, éráși vom veni.

— Apoi să „mereți“ sănătoși!

Delaletca.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) *Lascar Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. F. cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vëndut până acum, este azi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii de Veronica Miclă*, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de P. Ionescu, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din Bucuresci. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e mai cu seamă pentru învățători.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de M. C. Sufu, o interesantă conferință ținută la Ateneul Român din Bucuresci. In loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii de F. M. Stoicescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) *Vrei să te iubescă bărbatu?* Broșura cu acest titlu conține povești pe acțiune serioase și fărte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.
Din 7 Martie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.10
Renta de corone ung. 4%	17.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.—
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	194.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	158.—
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.40
Renta de aur austr.	120.75
Losuri din 1890.	155.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.37

Acții de-ale Băncei ung. de credit. 715.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit. 679.50
Napoleondori 19.07
Mărci imperiale germane 117.25
London vista 240.10
Paris vista 95.52
Rente de corone austr. 4% 99.10
Note italiene . . . . . 93.3)

Cursul pieței Brașov.
Din 7 Martie n. 1902.

Banconota rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român.	18.80	"	18.84
Napoleond'ori.	19.—	"	19.04
Galbeni	11.34	"	11.40
Ruble Rusesci	127.—	"	128.—
Mărci germane	58.50	"	—
Lire turcesci	10.72	"	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	"	101.—

Têrgul de rimători din Steinbruch.
Starea rimătorilor a fost la 4 Martie n. de 30,523 capete, la 5 Martie au intrat 833 capete și au eșit 398 capete, rămânând la 6 Martie n. un număr de 30,958 capete.

Se notază marfa unгурescă: veche grea dela 98.— 100 fil. tînără grea dela 106—107 fil., de mijloc dela 102—104 fil. ușoră dela 100—102 fil. — Sêrbescă: grea 100—104 fil., de mijloc 98—100 fil., ușoră 96—98 fil. kilogramul.

Bursa de Bucuresci
din 5 Mart. 1902

Valori	Doz. bândă	Scad. cup.	Cu ban/gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	97.1/4
" Impr. 1892	5	Ian.-Iul.	96.1/2
" din 1893	5	" "	96.1/2
" 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	81.—
" Impr. de 32 1/2 mil.	4	Ian.-Iul.	85.—
" Impr. de 50 mil.	4	" "	85.1/2
" Impr. de 2 1/4 m. 1890	4	" "	85.1/2
" Impr. de 45 m. 1891	4	" "	85.1/2
" Im. de 120 mil. 1894	4	" "	85.1/2
" Impr. de 90 mil. 1896	4	" "	86.—
Oblig. de Stat (Conv. ruale)	5	Mai.-Nov.	86.—
" Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	—
" comunei Bucuresci 18-3	5%	Ian.-Iul.	—
" din 1-84	5	Mai.-Nov.	—
" din 188-	5	Ian.-Dec.	—
" din 1890	5	Mai.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	Ian.-Iul.	95.3/4
Seris. fonciare rurale din 18-	4	" "	83.—
" urbane Bucuresci	5	" "	81.3/4
" Iași.	5	" "	77.—
Oblig. Soc. de basalt artificial	6	" "	—
V. N.	"	"	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	50	150 v.	—
Banca Națion. ult. iv. 8-	500	intr. v.	—
Banca azvicală.	500	150 v.	240
Dacia România ult. div. 35 lei	20	intr. v.	232.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	20	" "	182.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	20	" "	127.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	427.—
Soc. rom. de hârtie ult.	10	" "	—
" Patria" Soc. de asig. ult. 4 l. 1	100	" "	—
Soc. rom. de petrol i em. u. d. 0	200	" "	—
" " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	—
" Bistrița" soc. p. f. hârtii 50 l	1000	" "	—
Societ. p. constr. de Tramways	200	" "	—
20 franci aur	—	" "	—
Fabricile Unite de gazose.	12	" "	—

Sz. 1228 - 1902
ukvi.

Arverési hirdetményi kivonat.
A fogarasi kir. jrbiróság, mint telek önyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Cepos Györgv végrehajthatónak Filip Bucur végrehajtást szenvedő elleni 285 kor. 16 fil. tókekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén fekvő a felső venicezi 35 sz. tljkvben üzv. Filip Anna szl. Oncsea, Filip György, Filip Simon és neje Butum Elisabeta nevéen álló A + 62, 63 hrsz. ingatlanra 380 kor. 1686 hrsz. ingatlanra 06 kor. 771 " " 29 " 1865 " " 58 " 822/1 " " 22 " 2017 " " 15 " 822/3 " " 22 " 2311 " " 26 " 933 " " 26 " 2463 " " 173 " 968 " " 46 " 2599 " " 82 " 991/1 " " 23 " 2754 " " 05 " 996/a, 96/b " " 11 " 383/2 " " 43 " 1031, 1032, " " 89 " 701/1 " " 30 " 1033 " " " 821/2 " " 22 " 1143 1144 " " 71 " 1216/3 a b. " " 26 " 1209 " " 08 " 1259/4 a. b. " " 43 " 1229 " " 85 " 1260/4. 6. a. b. " " 32 " 1245 " " 24 " 1742 " " 04 " 1541 " " 29 " 1782/30 b. " " 04 "

2543 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi április hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor Felső-Veniceze községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi Február hó 10-ik napján.
A kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság. Schupiter, kir. ajbíró.

Fogaras, 1902 évi Február hó 10-ik napján.
A kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság. Schupiter, kir. ajbíró.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURİ.</p>	<p>REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri</p> <p>BILANȚURİ.</p> <p>Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.</p> <p>Couverts, in tola mărimea.</p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.</p> <p>PREȚURİ-CURENTE și DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARİ.</p>
--	--

Comandele eventuale se primesc în biuorul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- III. Tr. mixt. la ora 6-55 min. séra.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ora 9-18, cu Ciuc Szereda, la ora 10-16 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ora 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 10-25 min séra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la ora 9-27 min. p. m.
- III. Trenul pers., la ora 5 — m. p. m.
- IV. Treu. de pers. la ora 7-55 min. dim. (care circula numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda óra 3-20)
- II. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8-54 dim.)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-17 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim.
- III. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6-50 min. séra.